

Bestiller- og leverandørstrategi i Vesar

1.0 Formål

Strategien skal gi en ramme og en strategisk tilnærming for hvordan VESAR's innkjøpsmakt skal underbygge de strategiske målene i vedtatt strategiplan 2021-2025 gjennom en tydelig bestiller- og leverandørstrategi for VESAR.

Strategien har som formål:

- å akselerere det grønne skiftet i regionen, hvor anskaffelser skal benyttes for å utvikle sirkulære produkter og skape markeder for disse nye produktene (f.eks. tomatkampanjen som vant førsteprisen «Best Biogas Marketing Campaign» under World Biogas Summit i Birmingham)
- å akselerere det grønne skiftet i regionen, hvor anskaffelser skal benyttes til å stimulere innovasjon og teknologiadopsjon
- å stimulere til utvikling av karbonfangst i behandlingsløsninger for matavfall, hageavfall og restavfall. Dette kan være CCU prosjekter knyttet til behandling av matavfall (link til ekspertutvalget tomatene til Greve), pyrolyse av hageavfall med lagring og bruk av biokull i landbruket CCS/CCU, Co2 fangst fra forbrenningsanlegg knyttet til behandling av restavfall eller forbehandling og pyrolyse av restavfall for lagring eller bruk av biokull i industri (CCS/CCU).

** CCU, carbon capture & utilization. Betyr fangst av CO₂ for så å bruke denne som innsatsfaktor til nye produkter. CCS, carbon capture storage. Innebærer karbonfangst og – lagring.*

2.0 Bakgrunn

Vesar er som bestillerselskap en stor innkjøper av varer og tjenester. Behandlingstjenester utgjør en betydelig del av dette. Varekjøpene består hovedsakelig av oppsamlingsutstyr som avfallsbeholdere og sekker/poser til avfall. Det kjøpes også inn en betraktelig stor andel transporttjenester knyttet til innsamling av avfall og lengre transporter med vogntog til anleggene hvor Vesar kjøper behandlingstjenester.

Det er viktig at man i disse innkjøpene stiller høye kvalitetskrav i form av systemer for kvalitetssikring og internkontroll. Det må også påses at arbeidsvilkår og sosiale forhold hos leverandørenes ansatte er tilfredsstillende.

Med bakgrunn i Vesars strategiske mål i vedtatt strategiplan for 2021-2025 er det helt nødvendig at man i alle anskaffelser bruker sin innkjøpsmakt til å utvikle miljøvennlige løsninger og bidra til grønn vekst og verdiskapning i regionen og ved Rygg Miljøpark.

Strategiplanen er delt inn i tre hovedmål:

- A) Vesar skal oppnå 70 % materialgjenvinning innen 2025.
- B) Vesar skal bidra til at eierkommunene når sine klima- og miljømål på veien mot lavutslippssamfunnet.
- C) Bidra til verdiskapning, arbeidsplasser og grønn konkurransekraft i regionen, spesielt innen bioavfall.

Lov om offentlige anskaffelser har et tydelig formål som tar opp i seg disse forholdene, og stiller krav til at Vesar innretter sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere miljøpåvirkningen og fremmer klimavennlige løsninger. Anskaffelsesregelverket danner mye av grunnlaget for bestiller- og leverandørstrategien. I forskrift om offentlige anskaffelser som trådte i kraft i 2016 er det tatt inn: *«Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektes minimum 30 prosent.»*

3.0 Grunnleggende prinsipper ved gjennomføring av anskaffelser og valg av leverandør

Det er enkelte prinsipper som er gjeldene i alle anskaffelser:

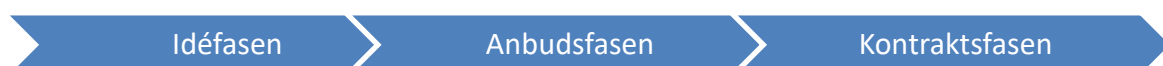
- Alle anskaffelser for behandlingsløsninger skal vurderes i forhold til formålet med denne bestiller- og leverandørstrategien og Vesars strategiplan for å akselerere det grønne skiftet i regionen.
- Alle leverandører skal ha et kvalitetssikringssystem. I større kontrakter skal det vurderes å kreve at man har et system tilsvarende kravene i ISO 9000 eller har plan for å implementere et slikt kvalitetssikringssystem innen 6 måneder etter inngått kontrakt.
- I anskaffelser der man ser det er nødvendig skal det bes om dokumentasjon som skal bidra til arbeidet mot sosial dumping. Leverandører skal undertegne egenerklæring om samsvar med Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlig sektor.
- Ved anskaffelser som innebærer transporttjenester, skal det som et utgangspunkt settes krav om bruk av biogass som drivstoff. Biogassen skal ha opprinnelsesgaranti der det dokumenteres en netto klimanytte på minimum 850 kg CO₂ pr tonn TS matavfall.

4.0 Gjennomføring av anskaffelser

Ingen anskaffelser er like, og hver anskaffelsesprosess og kontrakts lengde skal vurderes i forhold til innovasjon, grønn verdiskapning og modenhet i leverandørmarkedet. Valg av anskaffelsesprosedyrer skal vurderes som følge av dette. Herunder ulike anskaffelsesprosedyrer som konkurranse med forhandling, innovasjonspartnerskap mm.

For å sikre en gode prosesser, vil Vesar organisere sine anskaffelser som prosjekter. Dette både for å unngå utfordringer som fort kan oppstå i kontrakter, men også for å utvikle bedre tjenester.

Selve anskaffelsen kan deles inn i flere faser. I samsvar med Difis standardiserte prosessmodell for gjennomføring, har vi valgt å dele inn anskaffelsesprosessen i tre faser slik det fremgår av figuren under.

Alle større anskaffelsesprosesser skal startes opp med en beskrivelse av prosjektet i et prosjektnotat (idéfasen) som godkjennes av daglig leder i Vesar og behandles i styret før anbudsdokumenter utarbeides. Anbudsdokumenter (anbudsfasen) skal før utsendelse godkjennes av daglig leder.

Den detaljerte gjennomføringen av de ulike fasene er beskrevet i Vedlegg 1, Prosedyrer for anskaffelser.

Vedlegg 1. Prosedyrer for anskaffelser

4.1 Idéfasen – Fase 1

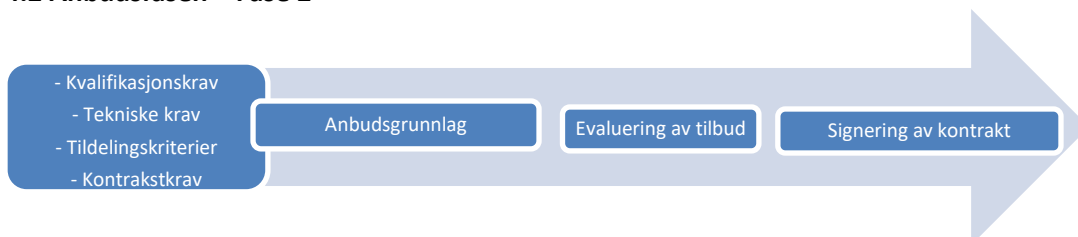

Det er viktig å starte tidlig med anskaffelsesprosessen i god tid før kontrakt skal gjelde, og før en eventuell eksisterende kontrakt utløper. I større anbud skal dette organiseres som egne prosjekter og det utarbeides tidlig et prosjektnotat som gir en kortfattet beskrivelse av leveransen / anskaffelsen med mål og tiltak. Her avklares altså behovet den aktuelle leveransen skal dekke opp.

Jo tidligere man er i prosessen, desto større påvirkningskraft kan en forvente å få til innovative løsninger. Det legges derfor opp til åpne møter med interesserte leverandører og dialogmøter med en leverandør av gangen. Denne prosessen må være gjennomsiktig og rettferdig for alle leverandører.

Anskaffelsesprosedyre skal vurderes og velges i denne fasen i forhold til innovasjon, grønn verdiskapning og modenhet i leverandørmarkedet.

4.2 Anbudsfasen – Fase 2

Denne fasen, hva gjelder selve utformingen av anbudsgrunnlaget og videre prosess frem til signering av kontrakt, er godt regulert i Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA). Behovene avklart under fase 1 trekkes inn i anbudsgrunnlaget sammen med krav til leverandør, krav til tjenesten, kvalitetskrav og miljøkrav foruten kontrakt, pris med prisreguleringer, krav til forsikring og tildelingskriterier.

For å kvalitetssikre anbudsgrunnlaget, og dermed i søke å unngå feil og mulighet for klager som følge av formelle feil, vil grunnlaget som en hovedregel bli gjennomgått av jurist før utsendelse. Det vil likevel bli satt av tid i tidsplanen til behandling av klager for å sikre fremdriften. Likeledes vil endelig kontrakt bli kvalitetssikret av jurist før signering.

Anbudsfasen vil variere ut ifra r de ulike anskaffelsesprosedyrene som velges i idéfasen.

4.3 Kontraktsfasen – Fase 3

Straks kontrakt er signert, starter kontraktsfasen der kontrakten blir implementert. Dette vil som en hovedregel skje gjennom et oppstartsmøte, der det legges en endelig plan for implementeringen. Dette vil skje i god tid før tidspunkt for når kontrakten gjøres gjeldende. Vesar vil, i større kontrakter, bidra spesielt ved å avholde opplærings- / informasjonsmøter med aktuelle ansatte hos leverandør. Dette bl.a. for å bidra til at ansatte hos leverandøren har forståelse for betydningen av leveransen, og viktigheten av jobben de gjør, for alle innbyggerne i Vesar's eierkommuner. Informasjonsmøtene skal dessuten legge grunnlaget for en god samhandling mellom leverandør og Vesar. Erfaringer, egne og fra andre bransjer, viser at relasjonelle forhold har stor betydning for å lykkes. Kontraktsoppfølgingen skal være preget av balanse i mellom støtte og tilsyn.

Det legges opp til løpende driftsmøter med leverandører, der det er snakk om større kontrakter med lang kontraktstid. Leverandørene er selv ansvarlige for at man har ansatte med riktig kompetanse og at disse utvikler seg i et godt arbeidsmiljø. Samtidig er personell ved gjenvinningsstasjoner og renovatører Vesars ansikt utad. Vesar har et spesielt ansvar for at disse har riktig informasjon fra Vesar for å kunne gjøre en god jobb gjennom hele kontraktstiden. Vesar skal også sørge for at det er gode, profesjonelle relasjoner med leverandørene, slik at de bidrar til å nå Vesars mål. Driftsmøter inngår som et viktig verktøy i dette arbeidet. Likeledes legges det opp til jevnlig rapportering til Vesar fra leverandør på enkelte viktig parametere / KPI'er som tiltak for å sikre måloppnåelse, motivasjon og samhandling.

Som et ledd i å sikre at kontrakter følges opp, og for å gjøre at leverandør utfører tjenesten best mulig, vil det bli utført en eller flere tilsyn / revisjoner i løpet av kontraktstiden basert på en risikovurdering av hver enkelt kontrakt/kontraktpartner. En revisjon vil normalt bli gjennomført i løpet av første halvår etter oppstart og skal ha en form som bidrar til å støtte bedriften ved at revisjonen vil peke på tiltak til forbedring. Revisjoner kan bli utført av tredjepart. Funn fra tilsyn vil bli fulgt opp med en felles handlingsplan mellom leverandør og Vesar. Alle resultat fra tilsyn vil rapporteres til daglig leder og styret i Vesar.